

Jag minns.....

Jag föddes hösten 1950 på Kolmårdens Östgötska sida. Stället där jag levde mina första sjutton år heter Sjötorp och är beläget en knapp halvmil rakt upp i skogen från Åby räknat. Åby ligger i sin tur en mil norr om Norrköping.

 av Tomas Samuelsson

Sjötorp utgör en sjättedel av Svartorp, vilket avstyckades 1826 från Bråbo härads allmänning.

Förste brukare var min fm ff Magnus Persson, även ägare till en gård i Össby på slätten invid Bråviken. Min släkt på fm fars sida levde där så långt man kan följa kyrkböckerna bakåt. Magnus började odla upp Svartorp – eller Södra Svartgölskärret, som lantmätaren kallar det. Några år in på 1830-talet överlät han ansvaret på yngste sonen Carl Månsson.

Fm mor, Karolina Nilsson, föddes i Trädgården – ett torp under Kvillinge frälsehemman. Vid tiden för giftermålet med Carl Månsson bodde hon med föräldrarna vid Mela, en skatteutjord under Kvillinge pastorsboställe, beläget några kilometer från Svartorp.

Hon lär ha sagt när det stormade och oväder föll på att: "Nu är det synd om den som är på Glottern". Med tanke på att det inte är mer än ett par kilometer från Svartorp till Bråviken, är det förunderligt att perspektivet inte var vidare än att det stora farliga vattnet för henne var, en ett par kilometer lång insjö och inte den stora Östersjö-viken.

När Carl Månsson och hans Karolina gått ur tiden, delades Svartorp mellan de sex barnen, varvid min farmor Hilda Sofia fick Sjötorp. Hon hade en tid arbetat som piga hos en syster som hade "gift sig rikt" i Uppland. Gården som var grunden till detta välståndet lär ha spelats bort på kort och system med familj blev tvingade att flytta till Svartorp. Denna historias sanningshalt har jag inte möjlighet att bedöma.

Under tiden i Uppland träffade Hilda Sofia Johan Ferdinand Samuelsson. Han var född i Lagga socken och skrivs som son till Samuel Jansson och Matilda Fredrika Jansdotter.

Enligt rykten som nått min far, skulle

Samuel Jansson varit "illegitim" son till en friherre i Uppland. När jag sökte kyrkboksuppgifter om honom fann jag inget som tydde på annat än att hans far, som hette Jan Jansson, gift sig med Brita Stina Flor 1827, 14 år före Samuels

Hilda Sofia Karlsdotter och Johan Ferdinand Samuelsson

födelse. Men när jag gick igenom uppgifterna om farfars födelse väcktes misstankar. Hans mor, Matilda Fredrika Jansdotter, var arton och ett halvt år när Johan Ferdinand föddes. Fyra månader före födseln gifte hon sig med Samuel Jansson, som före vigseln titulerades torpardräng, men som efter den var gårdsmurare med eget torp. Om det fanns ett rykte om någons ursprung, bör det varit Johan Ferdinand de gällde. Någon tid efter min upptäckt talade jag med en kusin som berättade att han på 1950-talet träffat en man från Uppland som känt vår farfar och vars berättelse också visade att det var farfars börd som ifrågasatts. Lösningen på problemet ligger antagligen i ett DNA-test.

Mycket av det jag hittills skrivit, har jag sedan barnsben haft kännedom om. Nu skall jag redovisa en del av det jag kan tacka "nätet" för.

För något år sedan blev jag tillfrågad av en bekant om jag inte ville vara vänlig och kolla om det skrivits något nytt på "Rötter" – under Knivsta socken. Jag kontrollerade och fann att inget skett de senaste dagarna, men som man brukar göra av nyfikenhet: PgUp ett par gånger. Resultatet blev att jag hamnade i en förteckning över socknens knektar. Bland dessa finns Carl Gustaf Samuelsson Klint. Namnet Klint mindes jag fanns noterat på några gamla fotografier efter mina föräldrar och Carl Gustaf hette farfars bror. Födelsedatumet stämde.

Från pastorsexpeditionen i Knivsta hade jag några minuter senare uppgift om att knekten Klint med familj vilade på kyrkogården där. Ett antal namn klottrades ner på en lapp. Alla som släktforskat vet hur lycklig man blir när något sådant här inträffar. Nästa steg blev att ta till telefonkatalogen. En enda person i Knivsta med namnet Klint. Inte kan man låta bli att ringa trots att det är mitt på dagen och folk

arbetar! Niklas onda rygg var orsak till att han var hemma och jag hade för första gången talat med en släkting från Uppland.

Ungefär vid samma tid som "Knivstafyndet" fann jag att någon lagt in uppgifter om min morfar och mormor på "disbyt". Livgrenadjären, korpralen och sedermera fjärdingsmannen i Simonstorp (E) Carl Sigurd och hans hustru Amanda Charlotta Utterberg stod noterade av Jon Erik Larson i New Jersey. E-post avsändes och i retur kom drygt tvåhundra sidor släktdata! Min mormors mor hade två bröder som flyttade till landet i väster och nu var de många mina släktingar där. Bland dem fanns missionärer vilket gjort att jag har släktdata från samtliga bebodda kontinenter.

I förlängningen ledde detta också till ett telefonsamtal strax för årets semester. En släkting ville träffa mig. Robert Larson från Oregon var i Stora Mellby. Robert är liksom Jon Erik brylling till mig. Även om det inte fanns mycket tid att träffas på så blev det i vart fall ett par timmar över en fika.

Ytterligare en "nätträff" har jag fått. Ett fotografi med titeln "Elva barn i skogen" var inlagt på Rötter. Det slog mig att det finns ett foto föreställande morfar och mormor med elva av sina tretton barn. Det var den bilden! Stefan, som lagt in bilden, är ättling till morfars syster Anna. Aldrig tidigare hade jag haft kontakt med Annas barn eller deras efterkommande och Stefan fick sin första kontakt med någon på "min sida" av släkten.

Mycket är ännu oforskat. T ex mormors syster Lisa som i USA gifte sig Sjöberg och hennes kusiner Utterberg som också lämnade Östergötland för landet i väster.

Det bästa med släktforskning är nog att man – trots "nätet" – aldrig kommer att bli riktigt färdig.